

Van: Maurits van der Stappen
Aan: Gemeenteraad Boxtel
Datum: 12 november 2019

Onderwerp

Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan-6 (vGRP-6)

Inhoud

Gemiddeld stelt de gemeenteraad iedere 5 jaar een nieuw vGRP vast, ter onderbouwing van de kosten-opbouw voor de rioolheffing. In het huidige vGRP-5 is een aantal ambities benoemd en zijn keuzes gemaakt voor de periode van 2015 tot en met 2019. In het nieuwe vGRP-6 zijn deze keuzes geëvalueerd en komen er een aantal speerpunten bij.

Het huidige beleid wordt verder veelal voortgezet en opgezette projecten worden uitgevoerd. In de komende planperiode wordt de vervangingsplanning gegroepeerd in jaarschijven voor een integrale gebiedsgerichte aanpak. Daarnaast zijn er de actuele thema's; voorbereiden op de klimaatverandering en Omgevingswet, plan en visie.

Voortzetten bestaand beleid

- Voorbereiden op de klimaatverandering
In het vGRP-5 is al ingezet op afkoppelen. Zo is voor afkoppelen particuliere percelen in de periode 2020 t/m 2039, jaarlijks een bedrag van € 112.500 gereserveerd. Daarnaast zijn we druk bezig met afkoppelen van het openbaar gebied. Bij rioolvervangings investeren we in een infiltratiestelsel in de gebieden Kalksheuvel en Dianabos.
- Regionale samenwerking
Samenwerking in de regio met andere gemeenten en waterschappen binnen Doelmatig Waterbeheer De Meijerij (DWDM) wordt voortgezet tot minimaal 2022.
- Duurzame initiatieven
Met duurzame initiatieven zoals herwinning van grondstoffen uit afvalwater gaan we ook deze periode verder, maar het budget is verminderd tot € 20.000 per jaar, omdat blijkt dat initiatieven minder snel van de grond komen. Het budget wordt bij voorbeeld ingezet om initiatieven voor een grondstoffen-terugwinning te onderzoeken of verwijderen medicijnresten mogelijk te maken.

Nieuw beleid in vGRP-6 2020-2024

1. *Voorbereiden op de klimaatverandering.*
Inzetten op klimaatadaptatie zorgt voor een meervoudig gebruik van het bestaande openbare ruimte. Er moet ruimte gezocht worden voor wateropvang, parkeren, spelen en extra groen voor verkoeling. Dat is per locatie verschillend en staat op dit moment volop in de belangstelling. Om de extra kosten op te vangen is hiervoor jaarlijks een bedrag van €100.000 ingeschat voor deze planperiode. Met de rioolvervangings is er daarmee een budget om werk met werk te maken en het klimaat-robuster in te richten.
2. *Omgevingswet, plan en visie.*
Per 2021 zal de Omgevingswet in werking treden. In een omgevingsplan wordt verantwoording voor de kosten van rioolbeheer en de heffing vastgelegd. De kansen of

beperkingen in relatie tot water zullen in de omgevingsvisie worden opgenomen. Dit vGRP is bedoeld als aanzet voor deze invulling. Daarnaast hebben we dit jaar een klimaatstresstest gedaan. Samen met de in 2020 te voeren klimaatrisico-dialoog geeft dit input voor de visie. In dit vGRP-6 zijn er voor de maatregelen die in de dialoog bedacht worden kosten opgenomen door voor 50% van het areaal uit te gaan van een gescheiden riool tegen 25% meerkosten (t.o.v. vervangingskosten).

3. *Integraal wijkgericht werken*

De staat van onderhoud van het riool wordt beoordeeld door te inspecteren. Schades worden geïnventariseerd en geclassificeerd waarbij een jaar van vervanging wordt berekend. Daardoor ontstaat een fragmentarisch vervangingsprogramma, omdat bij een rioolstreng een plaatselijk scheur of schade zit terwijl een andere streng in dezelfde straat nog tientallen jaren mee kan. Rekenkundig is een riool na 60 jaar afgeschreven, maar het daadwerkelijk na 60 jaar geheel vervangen betekent kapitaalvernietiging.

In Boxtel zijn er nauwelijks verzakkingen en het oorspronkelijke riool van 1953 ligt en nog goed bij. In deze planperiode stellen we daarom een gebiedsgerichte aanpak voor. Op basis van uitgevoerde inspecties zijn de strengen geclusterd rondom één vervangingsjaar, de zogenaamde jaarschijf. Die methode gaan we verder verfijnen en opnemen in ons beheersysteem. Om dit rioolvervangingsprogramma samen met een adviesbureau op te zetten is eenmalig € 20.000 opgenomen. Een consequentie van deze methode is dat bij herinrichting van de straat waar het riool niet binnen 5 jaar in een jaarschijf zit, het riool dus niet vervangen wordt.

4. *Grondwater analyse*

Al meerdere jaren wordt binnen de bebouwde kom de grondwaterstand gemeten. Om inzicht te krijgen in structurele veranderingen en om voor heel de bebouwde kom de gemiddeld laagste en hoogste grondwaterstand te bepalen laten we de metingen eenmalig analyseren á € 10.000.

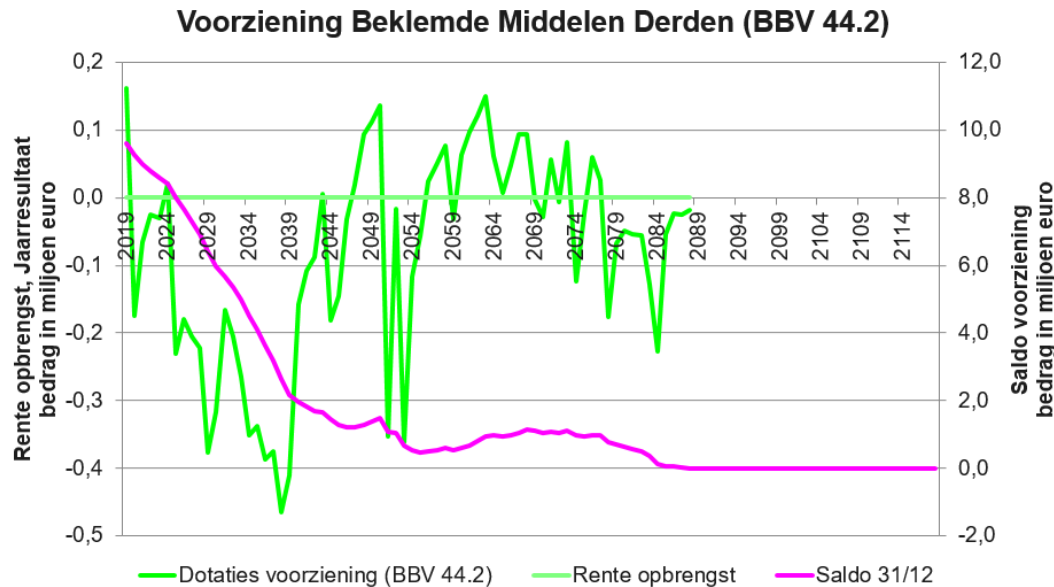
Veranderingen in relatie tot vGRP-5

De bovengrondse infiltratie velden (wadi's) zijn toe aan grootschalig onderhoud. Daarvoor wordt structureel een bijdrage van € 25.000 vrijgemaakt voor groenbeheer. De afschrijvingstermijnen van de verschillende rioolobjecten zijn, net als de termijnen van gemeente Sint-Michielsgestel, gelijkgetrokken en aangepast aan landelijk gebruikelijke termijnen. De vervangingskosten van het riool zijn her-berekend omdat het areaal is toegenomen en de kosten zijn gestegen.

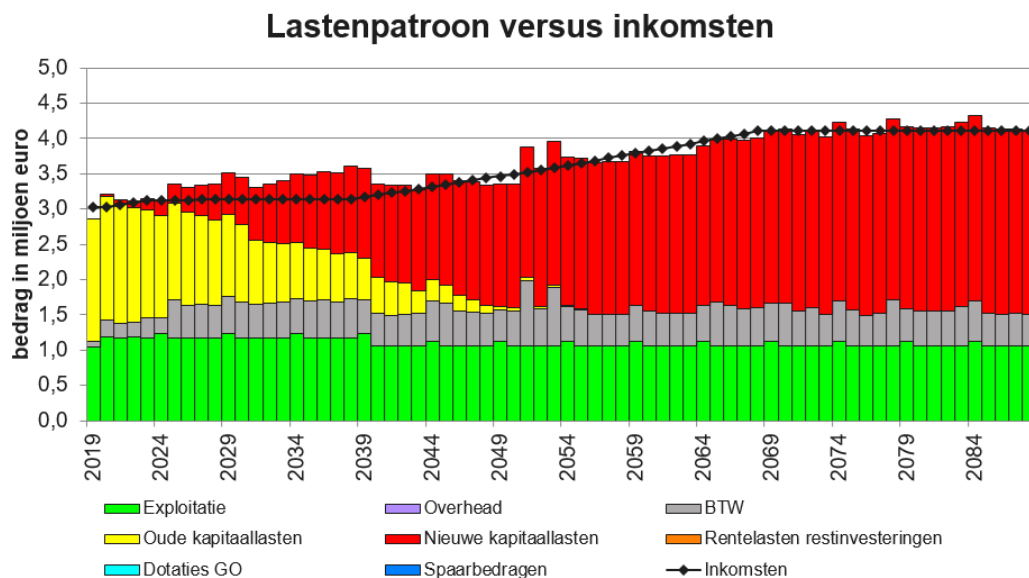
Er zijn ook verminderde kosten omdat investeringen uit het verleden zijn doorgeschoven of zijn komen te vervallen. Prioriteit ligt bij het in uitvoering brengen van de projecten in Kalksheuvel, Liempde en Dianabos. Deze investeringskosten zijn in de planperiode tot 2024 in bestaande kapitaalkosten opgenomen. Door het opzetten van gebiedsgerichte aanpak is voor de periode van 2025 tot 2088 het investeringsbedrag gemiddeld op jaarlijks € 1.642.769. Door te middelen kan de rioolheffing geleidelijk stijgen en hoeft het niet eerst te stijgen om daarna weer te dalen.

Voorziening

Er is een Voorziening Beklemde Middelen Derden (overeenkomstig artikel 44 van het Besluit Begroting en Verantwoording, BBV), deze moet voldoende gevuld zijn om de toekomstige investeringen te kunnen bekostigen. Het is landelijk gebruikelijk dat deze na einde looptijd de nul mag naderen.

Momenteel bestaan er drie voorzieningen, twee ter dekking van de kapitaallasten op groot onderhoud en renovatie onderhoud en een ter egalisatie van de tarieven. In de praktijk is dit omslachtig. Daarom wordt voorgesteld om per 1-1-2020 de voorzieningen samen te voegen tot één voorziening, de Voorziening ter Egalisatie (BBV art. 44 lid 1c). Het resultaat vanuit de exploitatie van het product riolering wordt aan het eind van het jaar verrekend met deze voorziening, zoals voorgesteld in het raadsvoorstel.

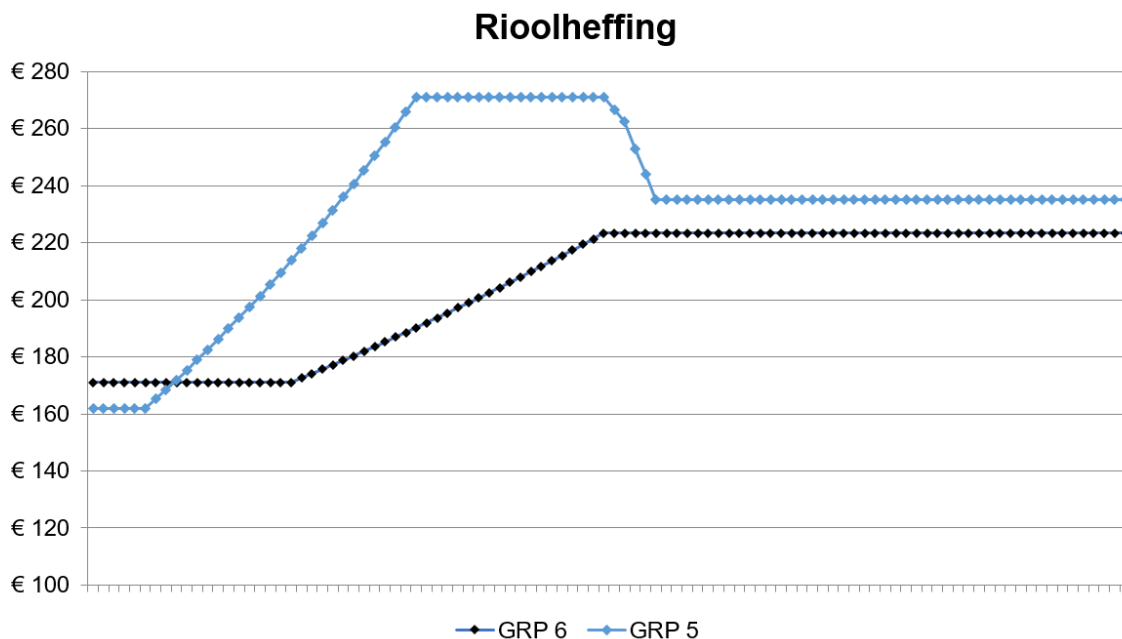
Tarieven

Om bovenstaande ambities en de gebruikelijke kosten te betalen is een lichte stijging in de rioolheffing noodzakelijk. Het huidige tarief van € 171,00 plus € 1,60 voor elke extra m³ boven de 200 m³ kan in de begin jaren gelijk blijven om de voorziening te verminderen.

Opgemerkt daarbij wordt dat deze aanname is gebaseerd op gelijke prijzen van 2019.

Ontwikkeling in de prijzen via inflatie kunnen natuurlijk wel tot hogere tarieven leiden. Na 2038 zal er over 25 jaarlijks 0,9% stijging boven de inflatie nodig zijn.

In het raadsvoorstel belastingen wordt jaarlijks de rioolheffing vastgelegd.

Er is een variant met maximaal sparen doorgerekend, hierbij wordt vooraf gespaard en kunnen de rentekosten dus beperkt blijven. De rioolheffing moet echter in eerste instantie flink stijgen en dat is op dit moment niet wenselijk. Deze variant is daarom niet uitgewerkt in het vGRP-6.